

בע"ח (באר שבע) 27041-03-25 - יואל אברג'ל נ' מדינת ישראל - משטרת ישראל

בע"ח (באר-שבע) 27041-03-25 - יואל אברג'ל נ' מדינת ישראל - משטרת ישראלשלום באר-שבע
בע"ח (באר-שבע) 27041-03-25
יואל אברג'ל

נגד

מדינת ישראל - משטרת ישראל

בית משפט השלום בבאר-שבע

[17.06.2025]

כבוד השופט מירב עמר כהן

באמצעות עו"ד

החלטה

בפניי בקשה לקבלת חומרי חקירה (שאינם חסויים) מתוך תיקים סגורים, שמספרי הפל"א שלהם פורטו בבקשה.
1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו שני אישומים. באישום ראשון מיוחסת עבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), ובאישום שני מיוחסת עבירה של הפרת הוראה חוקית ואיומים עבירה לפי סעיף 192 לחוק.
2. הטענה המרכזית בפי המבקש היא כי מדובר בתיקי חקירה סגורים שקשורים בין המתלוננת לנאשם וכי מאחר והמתלוננת היא העדה המרכזית קיימת חשיבות לחומרי חקירה אלה ביחס למהימנות המתלוננת. (עמ' 2 ש' 12-15 בפרוטוקול מיום 27/5/25). ב"כ המבקש ציין כי משנסגרו תלונות קודמות של המתלוננת אפשר שהמשטרה מצאה שהמתלוננת לא אמינה ולכן התיקים נסגרו.
3. ב"כ המשיבה התנגד לבקשה תוך שעמד על כך כי בבש"פ 5535/13 נקבע כי ביחס לחשיפת מב"דים ותיקים סגורים בפני הנאשם, המבחנים הם נוקשים יותר לעומת גילוי פרטים הנכללים במרשם הפלילי. עוד הפנה למבחנים דשם. בבש"פ 1408/14 קבע הש' סולברג דעה נחרצת ולפיה אין למסור לבית המשפט מידע על תיקים סגורים ואין נפקות לשאלה האם המידע עשוי להיות רלבנטי להגנת הנאשם מכיוון שמידע על תיקים סגורים הוא חסוי ולא חלה לגביו הוראת סעיף 74 לחסד"פ. עוד הפנה לסעיף 31 לחוק המרשם הפלילי אשר מונה גופים שלהם ניתן לתת מידע על תיקים סגורים או תיקים שעוכבו בהם ההליכים ובית המשפט אינו אחד מהגופים. בנסיבות אלה, התנגדה המאשימה לעיון בתיקים הסגורים.

4. נוכח עמדת המאשימה, בית המשפט נמנע מעיון בתיקים הסגורים, והתיק נקבע למתן החלטה. דיון והכרעה:
5. השאלה הנשאלת היא האם חומרי חקירה מתיקים סגורים הם בבחינת חומר חקירה שניתן להורות על העברתו במסגרת בקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ? וככל שכן, האם יש מקום להוראה כאמור במקרה דנן.
6. בטרם ניתן להכריע בשאלה האמורה, נוכח טיעונה של המשיבה, התעוררה שאלה פרלימנרית והיא האם קיימת סמכות בית המשפט לעיין בחומרים המבוקשים קרי, בתיקים הסגורים במסגרת בקשה כאמור? המסגרת הנורמטיבית בראי הפסיקה:
7. בבש"פ 5535/13 מדינת ישראל נ' שימשילשווילי (פורסם בנבו, החלטה מיום 13/8/13), דשם נידונה שאלה זהה ונטענה טענה זהה ביחס לחוק המרשם. בית המשפט, כב' הש' עמית (כתוארו אז) קבע תוך התייחסות לבש"פ בניזרי (בש"פ 5881/06 בניזרי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, עמדת כב' הש' ברלינר] ובש"פ אברהמי (3099/08 דוד אברהמי נ' מדינת ישראל (23.2.2009) פורסם בנבו, עמדת הש' מלצר ולפיה מקום בו קיימת התנגשות בין חוק המרשם הפלילי לחסד"פ, החיקוק שעל פיו ישק דבר הוא החסד"פ (ראו סעיף 11 להחלטה).
8. עוד נקבע באותה החלטה כי החיסיון שמקים חוק המרשם הפלילי, ככל חיסיון, הוא יחסי ואינו מוחלט וכי הוא צריך להיבחן אל מול האינטרסים האחרים:
- "משבצת הדיון לא יכולה להיות חוק המרשם לבדו, אלא החיסיון הקבוע בחוק המרשם מול זכות הנאשם על פי סעיף 74 לחסד"פ. במסגרת זו, רשאי בית המשפט הן לעיין בחומר, והן להורות על חשיפתו בפני הנאשם, גם כאשר מדובר במב"דים ובתיקים סגורים, ואחזור ואציין כי בסעיף 3 לחוק המרשם נאמר "המרשם" ולא "המרשם הפלילי" (השוו לעניין אברהמי, בפסקה 15ג).
- אם נקבל טענת העוררת, משמעות הדבר שהחיסיון של תיקים סגורים הוא חיסיון מוחלט. על דרך הכלל, חיסיון יש לפרש על דרך הצמצום. מכאן, שחיסיון סטטוטורי מוחלט מצריך אמירה מפורשת של המחוקק, כפי שנעשה לגבי חיסיון עו"ד-לקוח או חיסיון איש דת (סעיפים 49 ו-51 לפקודת הראיות), ובהיעדר קביעה מפורשת של המחוקק, יש לפרש את החיסיון כיחסי".
9. לאחר בש"פ שמשילשווילי הנ"ל נדון בש"פ 1408/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, החלטה מיום 14/4/14, כב' הש' סולברג (כתוארו אז), דשם נתנה החלטה שונה ולפיה מידע לגבי תיקים סגורים הוא בבחינת חסוי מכח חוק המרשם הפלילי. משכך, אין תחולה להוראות סעיף 74 לחסד"פ. עוד נקבע כי אין למסור לבית המשפט מידע מתיקים סגורים וממילא אין נפקות לשאלה אם המידע עשוי להיות רלבנטי להגנת הנאשם.

10. לאחר החלטה זו, נדון בש"פ 2447/16 פלוני נ' מ"י (פורסם בנבו, החלטה מיום 10.8.16) שבמסגרתו, עקב קיומה של מחלוקת בפסיקה, בהתייחס לסוגיית התיקים הסגורים, כפי שבואר לעיל, המשיבה ביקשה לקבוע את הדיון בפני מותב תלתא והבקשה אף התקבלה. ואולם, ההגנה דשם הגישה הודעה על חזרה מהבקשה בעניין התיקים הסגורים כך שהבקשה לקיום הדיון במוותב תלתא התייתרה והסוגיה גם לא נדונה בבש"פ זה.
- החלטות מאוחרות יותר של בית המשפט העליון אימצו את הגישה שהובעה בבש"פ שמישווילי הנ"ל. בש"פ 7233/18 מחי אלדין בכיראת נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו, 24/10/18; בש"פ 56520/21 פלוני נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 10.10.21). קביעה דומה נקבעה בבש"פ 2968/21 אלעמרני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24/5/21), כב' הש' פוגלמן קבע כהאי לישנא:
- "חלק מהחומרים המבוקשים בהליך דנן נוגעים לרישום פלילי, לתיקי מב"ד ולתלונות קודמות - וכפי שנקבע בפסיקה, הזכות לעיין בחומרי חקירה עשויה להשתרע גם על חומרים מעין אלה (בש"פ 7233/18 בכיראת נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] [פסקה 5] (24.10.2018) להלן: עניין בכיראת; (בש"פ 2463/17 עבדאללה נ' מדינת ישראל) [פורסם בנבו]; (3.4.2017) [בש"פ 5535/13 מדינת ישראל נ' שימשילשווילי], פורסם בנבו [פסקאות 8-11] (15.8.2013) להלן: עניין שימשילשווילי. (בעניינים של חומרים אלה, הרלוונטיות והתועלת הפוטנציאלית להגנת הנאשם תיבחן אל מול עוצמת הפגיעה האפשרית באינטרסים המוגנים של מי שהמידע נמסר אודותיו (ראו, למשל, בש"פ 1016/21 סעדי נ' מדינת ישראל), פורסם בנבו [פסקה 7]; (2.3.2021) עניין בכיראת, פסקה 5; עמית, חסיונות ואינטרסים מוגנים, בעמ' 224-225, 828-811)."
11. ביולי 2022 נכנס לתוקפו חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט 2019 (להלן: "חוק המידע הפלילי"). בסעיף 31 שבו נקבע כי: "המשטרה תמסור מידע על תיק סגור ועל תיק שעוכבו בו ההליכים לגופים ולבעלי התפקידים המנויים בתוספת השישית". בית המשפט אינו נמנה כאמור על הגופים המפורטים בתוספת השישית בנסיבות כאמור בבקשה דנן. (יוער כי קיימת התייחסות לבית המשפט כגוף שניתן להעביר לו מידע במסגרת הליך משפטי שאינו הליך פלילי ולחלופין, בהליך מעצר לצורכי חקירה. הבקשה דנן הנה בקשה לקבלת המידע האמור במסגרת הליך פלילי ולא לצרכי חקירה).
12. עולה השאלה האם מדובר בהסדר שלילי? בכגון דא התייחס בית המשפט המחוזי בבאר שבע עב"ח 17726-07-24 פרנק נ' מדינת ישראל, כב' הש' משניות (החלטה שתחילה נתנה כאסורה בפרסום ולאחר מכן הובהר כי מדובר בתקלה טכנית ואיסור הפרסום בוטל, החלטה מיום 11/8/24) ובה נקבע כהאי לישנא:
- "למעלה מן הצורך אציין כי אינני סבור שסעיף 31 לחוק המידע הפלילי ותקנות השבים, התשע"ט - 2019, שנזכר בהחלטת בית משפט קמא, יכול למנוע זכות עיון בתיק סגור, שיש בו ראיות שרלוונטיות להגנת נאשם בהליך פלילי, ובוודאי כאשר מדובר בראיות שיכולות לפגוע במהימנותו של עד תביעה מרכזי, ובכך יש בהן פוטנציאל לעורר ספק באשמתו של נאשם, באופן שיכול להביא לזיכויו."
13. ואולם, מעיון בע"ח 21222-01-25 מימון נ' מדינת ישראל, בית המשפט מחוזי חיפה, כב' הש' אריה נאמן (החלטה מיום 14/1/25) נקבע כך:

- "אני מאמץ את דעתו ופרשנותו של בית משפט קמא, אף אני סבור כי לשון החוק הינה ברורה, וכך היא לשונו של החוק בס"ק (13): "בית המשפט או בית דין בהליך משפטי שאינו הליך פלילי כאשר גילוי המידע מהמרשם המשטרה מהותי לנושא הדיון, ...".
- לטעמי לשון החוק הינה ברורה ומורה בהסדר שלילי כי בית המשפט הדן בהליך פלילי (למעט מעצר ימים כפי שמורה ס"ק(13) בהמשך), איננו רשאי לעיין בתיקים הסגורים".
14. הנה כי כן קיימות עמדות שונות שהובעו בפסיקה וניתן לסכם את המצב המשפטי ככזה שטרם קיימת הכרעה סופית של בית המשפט העליון. (ראו גם ת"פ (שלום חיפה) 44739-08-24 מדינת ישראל נ' פלונית (פורסם בנבו, 7/4/25).
15. להשקפתי, יש לאמץ עמדה שאינה סותרת את הגולל על האפשרות של בית המשפט לעיין בחומרים המבוקשים, לבחון אותם באמות מידה נוקשות התואמות את המבחנים שנקבעו בפסיקה לבחינת עיון בתיקים סגורים וזאת בכפוף לקביעה בדבר קיומה של זיקת גומלין משמעותית להגנת הנאשם. כל המכלול נדרש לאיזון אל מול זכויות אחרות שעלולות להיפגע.
16. כב' הש' עמית (כתוארו אז), בספרו חסיונות ואינטרסים מוגנים- הליכי גילוי ועיון במשפט אזרחי ופלילי (2021), שב ומתייחס לחוק המידע הפלילי ככזה שלא התכוון להטיל חיסיון מוחלט על תיקים סגורים וראה: "לטעמנו, גם לאחר שחוק המידע הפלילי ייכנס לתוקפו, ועל אף הוספת פריט 13 בנוסח שצוטט לעיל, השאלה אם ניתן להורות על גילוי ועיון בתיקים סגורים נותרה עדיין פתוחה, ואיננו משוכנעים כי פריט 13 הנ"ל התיימר ליצור חיסיון מוחלט על תיקים סגורים בהליך פלילי". (פרק כז- מרשם פלילי ותיקי חקירה, עמ' 825).
- עוד צוין שם: "למרות המחלוקת בבית המשפט העליון, דומה כי הערכאות הדיוניות אימצו את הגישה בעניין שימשילשווילי ולפיה הוראת סעיף 11א לחוק המרשם הפלילי אינה סותרת את הגולל על האפשרות להורות על עיון בתיקים סגורים". (ראו עמ' 824 והפסיקה המובאת בהערת שוליים 57).
17. סבורני כי ככל שאין סמכות לבית המשפט לעיין בתיקים הסגורים המשמעות היא שלעולם תיקים סגורים לא יוכלו להיות מועברים להגנה. במקרה כזה, כאשר יהא מקרה ובו ימצא חומר רלבנטי להגנת הנאשם בתיק סגור הוא לעולם לא יוכל להיות מוצג במסגרת בירור ההליך ומשכך קיימת פגיעה מובנית משמעותית ואינהרנטית בשיקולי הצדק, בהגנת הנאשם ובזכותו הבסיסית להליך הוגן. Due Process.
18. תוצאה זו, לפיה בית המשפט לא יוכל לעיין בחומרים המבוקשים אינה נכונה גם בהיבט הפרקטי שהרי בחינת הבקשה מחייב מניה וביה עיון בחומרים המבוקשים ואז קבלת החלטה מושכלת האם יש בהם רלבנטיות להגנת הנאשם. ללא עיון בית המשפט לא יוכל לענות על השאלה הפרלימינרית בדבר רלבנטיות. (יוער בהקשר זה כי גם לאחר קביעת רלבנטיות יש תהליך המשך שבמסגרתו תיבחן שאלת איזון הזכויות והאינטרסים העומדים בכף, והאם לאפשר פראפרזה או עיון חלקי או עיון מלא וכו').

19. בהקשר בל ינותק, העובדה כי יתכן ויימצא בתיקים סגורים חומר רלבנטי להגנת הנאשם איננה השערה או הנחה תיאורטית ערטילאית. הלכה למעשה, נמצאו מקרים בהם לאחר שבית המשפט עיין בתיקים הסגורים, קבע כי קיימת רלבנטיות להגנת הנאשם ומשכך נקבע שיש להעביר חומרי חקירה אלה או חלק מהם לידי ההגנה כל מקרה לפי העניין.
- ראו עב"ח (מחוזי באר שבע) 17726-07-24 פרנק נ' מדינת ישראל, החלטה מיום 9/8/24 אשר במסגרתה התאפשר לעורר לעיין בתיק סגור בעניינו של עד;
- ראו בש"פ שימשילשווילי הנ"ל, סעיף 12 נקבעה קביעה עקרונית בדבר ייתכנות רלבנטיות וחשיפה של תיק סגור בפני הנאשם אם כי במקרה הפרטני הזה הוחלט שלא לאפשר עיון; בש"פ 4157/00 נמרודי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3); ((2000) 635; 625 בג"ץ 233/85 אל הוזייל נ' משטרת ישראל, פ"ד לט(1985) 124 (4) דשם נקבע כחריג, כי מקום בו לתיק שלא הסתיים באישום עשויה להיות משמעות ממשית למהימנות העד או בשל צורך אחר, ראוי להביא המידע לידיעת ההגנה;
- בע"ח 6888-07-14 אבו גאנם נ' משטרת ישראל תביעות, פורסם בנבו, החלטה מיום 10/7/14 נקבע כי תיק סגור שהתנהל בעניינו של המבקש, בעניין תלונה קודמת של בת זוגו של המבקש, שהיא המתלוננת בתיק הנוכחי, יועבר לעיון המבקש.
- בע"ח 28378-11-16 פלאחין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, החלטה מיום 16/11/16) נקבע כי יש להעביר למבקש חומר חקירה מתיק סגור שבו היה המבקש חשוד והמתלוננת בהליך הנוכחי היא גם המתלוננת בתיק הסגור.
- ת"פ (שלום חיפה) 44739-08-24 מדינת ישראל נ' פלונית (פורסם בנבו, 7/4/25) נקבע כי יש למסור פרטים אודות תלונות שהגישה המתלוננת כנגד הנאשם ע"פ פירוט שצוין בהחלטה גופה.
20. מן המקובץ עולה כי סגירת האפשרות, א- פרירית, של תיקים סגורים לעיון בית המשפט מקימה מכשול בפני הגנת הנאשם ועומדת בסתירה לעקרונות של צדק והאפשרות להגיע לחקר האמת.
21. גם באספקלריה כללית יותר אומצה הגישה המאפשרת גמישות על פני קביעת כללים נוקשים ומתן שיקול דעת לבית המשפט על מנת להכריע בכל תיק בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיות.
22. סוף דבר, דיון קבוע זה מכבר ליום 24/6/25. במועד זה תמציא המשיבה את תיקי החקירה הסגורים לעיון בית המשפט. לאחר עיון בהם, תינתן החלטה לגוף הבקשה.
- מזכירות תמציא ההחלטה לעיון הצדדים.
- ניתנה היום, כ"א סיוון תשפ"ה, 17 יוני 2025, בהעדר הצדדים.